4. Сливка Р. Р., Гілецький Й. Р., Закутинська І. І., Сливка Л. В. Географічні основи брендування територіальних громад: кейс Івано-Франківського Опілля. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Географічні науки. 2025. Вип. 23. С. 32–42.

5. Anholt S. Definitions of place branding – Working towards a resolution. Place Branding and Public Diplomacy. 2010. Vol. 6, no. 1. P. 1–10.

Ігор ЧЕБОЛДА
кандидат географічних наук,
доцент кафедри геоекології та гідрології

Ігор КУЗИК
доктор філософії (PhD) з наук про Землю,
завідувач кафедри геоекології та гідрології,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

ПОСВЯТА У ГЕОГРАФИ: ТРАДИЦІЯ, ЩО ЄДНАЄ ПОКОЛІННЯ

Традиція проведення посвяти бере свій початок у 1990 році, коли перша така зустріч відбулася в мальовничому Джурині. Упродовж років змінювалися місця та окремі елементи програми – Джурин, Скоморохи, Струсів, Манюки, Дзвенигород, Колодіївка, Чорний Ліс. Проте незмінною залишалася головна ідея – об'єднати студентів і викладачів через спільну мандрівку, пізнання природи, творчість та неформальне спілкування.

День посвяти розпочинається з ранкової руханки. Це своєрідний символ активного початку нового етапу студентського життя. Нескладні фізичні вправи об'єднують учасників, створюють позитивний настрій і водночас відповідають туристичному характеру заходу. Для майбутніх географів рух, мандрівка, перебування просто неба та готовність долати маршрут є невід'ємною частиною професійного досвіду. Тому ранкова активність органічно вписується в загальну концепцію посвяти.

Після руханки настає хвилина мовчання на знак пошани до захисників і захисниць України, які віддали життя за її свободу та незалежність. Цей момент змінює звичний святковий настрій і нагадує студентам про ціну можливості навчатися, мандрувати, будувати плани та майбутнє. Пам'ять стає частиною сучасної студентської традиції, одним із її важливих ціннісних вимірів.

Виконання Державного Гімну є важливою складовою сучасного формату посвяти та підкреслює її громадянський і національно-патріотичний зміст. Такий підхід узгоджується із сучасними засадами державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності, а також із напрямами національно-

патріотичного виховання в системі освіти України [3; 4].

Урочиста частина поєднує привітання першокурсників, звернення викладачів, старшокурсників та інші символічні моменти. Для нових студентів це перша можливість відчути себе не просто членами окремої академічної групи, а частиною великого факультетського колективу. Саме під час урочистої частини виконується гімн Географічного факультету, створений на мелодію відомої української пісні «Червона рута».

Поєднання популярної української мелодії з географічним змістом має особливе символічне значення. У гімні поєднуються образи Землі, природних стихій, річок, гір, степів, Карпат, Медоборів, Дністра, України та рідного краю.

Водночас географ постає як людина дороги, мандрівки, відкриттів і пізнання. Образ компаса символізує не лише професійний інструмент, а й життєвий орієнтир. Екологічні мотиви нагадують про відповідальність за стан довкілля, а образ рідного краю поєднує локальну географію Тернопільщини з ширшим образом України. Тому спільне виконання гімну факультету під час урочистої частини є не просто музичним елементом програми. Воно допомагає першокурсникам відчути себе частиною факультетської спільноти та традиції, яка передається від покоління до покоління.

Завершальною частиною дня стає вечір біля багаття. Вогонь збирає всіх учасників у спільне коло. Тут уже немає звичної академічної дистанції. Студенти та викладачі спілкуються, співають, жартують, згадують цікаві історії з подорожей, практик та студентського життя. Саме в таких ситуаціях відбувається неформальне знайомство, виникають перші дружні зв’язки, формується взаємодопомога та відчуття команди. Студенти бачать викладача не лише як лектора чи екзаменатора, а як учасника спільної факультетської традиції. Така форма взаємодії відповідає сучасному розумінню виховання як процесу особистісної взаємодії, співпраці та соціально-педагогічного партнерства [1; 2].

Кульмінацією вечірньої частини є клятва першокурсника. Урочисті слова символізують завершення переходу від абітурієнта та нового студента до повноправного члена географічної спільноти. У клятві відображаються цінності географічної професії – любов до природи та рідного краю, прагнення до знань, взаємопідтримка, відповідальність і готовність долати труднощі.

Звичайно, клятва має й елемент студентського гумору та своєрідної обрядовості. Саме поєднання урочистості та доброзичливої іронії робить її близькою студентам. Таким чином, клятва стає символічною

крапкою в усьому дні посвяти. Після неї першокурсник уже не просто приходить на факультет як новий студент – він стає частиною його історії та традиції.

Минуло багато років від першої посвяти. Змінювалися покоління студентів і викладачів, маршрути та окремі елементи програми. Проте зберігається головне – традиція зустрічати нове покоління географів серед природи, у мандрівці, у спільній діяльності та спілкуванні.

Для першокурсника це перший великий крок у студентське життя. Для старшокурсника – можливість передати молодшим власний досвід. Для викладача – нагода побачити студентів у неформальному середовищі. Для факультету – спосіб зберегти власну ідентичність і наступність поколінь. Посвята поєднує навчання і відпочинок, професію і студентську романтику, географію і краєзнавство, традицію і сучасність.

Адже географія починається не з карти. Вона починається з дороги. А посвята у географи – це перша спільна дорога нового покоління студентів Географічного факультету. І, можливо, через багато років вони так само стоятимуть біля багаття, згадуватимуть свій перший маршрут, співатимуть гімн факультету й говоритимуть новим першокурсникам: «Колись ми теж починали з цієї дороги…».

Список використаних джерел:

1. Бех І. Д. Виховання та розвиток особистості у дзеркалі двох парадигм. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. 2012. Вип. 1 (16). С. 3–8.

2. Канішевська Л. В. Інститут проблем виховання НАПН України і сучасна виховна практика. Вісник Національної академії педагогічних наук України. 2022. Т. 4. № 1. DOI: 10.37472/v.naes.2022.4113.

3. Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 № 641 : наказ Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 527.

4. Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності : Закон України від 13.12.2022 № 2834-IX.